

Marstal – sejlskibssamfund i en dampertid

Museumsinspektør ved Marstal Søfartsmuseum, ph.d. Karsten Hermansen

Marstal er kendt for sejlskibssøfarten, som kulminerede i 1800-tallet og begyndelsen af 1900-tallet. På den tid var dampskibene i fuld gang med at erobre fragtmarkedet, men marstallerne havde – i lighed med svendborgenserne – en evne til at udnytte sejlskibsvilkårene og finde nye muligheder for at opnå indtægter ad vandvejen. Konkurrencen var hård, og marstallerne måtte hele tiden sejle længere og længere ud i verden, tage stadig flere chancer og acceptere mindre og mindre afkast. Det handler i bund og grund om en dybt forankret maritim kultur, og om at holde fast i det, man er bedst til.

Kilder

Karsten Hermansen udtaler om kilderne: Foredraget bygger først og fremmest på opsamlet viden fra mange års studier i Marstals søfartshistorie, men der findes gode muligheder for yderligere læsning her:

- Palle O. Christiansen: Med skibet i kroppen. Mennesker og maritimt miljø i Det sydfynske Øhav 1750-1950 (Marstal 2020)
- E. Kroman: Marstals Søfart indtil 1925 (København 1928/Marstal 2001/2021)
- Karsten Hermansen (red.): Marstal Søfart 1925-2000 (Marstal 2000/2021)
- Samme: Søens købmænd. H. C. Grube og hans mæglerfirma i årene 1861-1998 (Marstal 2005)
- Samme: Never give up! Rederiet Erik B. Kromann i årene 1907-2007 (Marstal 2007)
- Samme: Marstals matadorer. H. C. Christensens rederi og værft i årene 1842-1952 (Marstal 2011)
- Samme: "Fra storhed til fald. Svendborgrederiet Falkens historie i afslørende nyt lys"; i: Marstal Søfartsmuseum 2007 (Marstal 2007), s. 48-58.
- Samme: "Sejlskibsfart fra Marstal omkring år 1900"; i: Marstal Søfartsmuseum 2008 (Marstal 2008), s. 88-102.